

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

«БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ЖАҢҒЫРТУ:
АККРЕДИТАЦИЯ ЖӘНЕ КАДРЛАР
ДАЙЫНДАУ САПАСЫНЫҢ КЕПІЛІ»

46-ғылыми-әдістемелік конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

14-15 қаңтар 2016 жыл

1-кітап

МАТЕРИАЛЫ

46-й научно-методической конференции

«МОДЕРНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ:
АККРЕДИТАЦИЯ И ГАРАНТИЯ КАЧЕСТВА
ПОДГОТОВКИ КАДРОВ»

14-15 января 2016 года

Книга 1

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

запланирована реализация 38 инвестиционных проектов на общую сумму более 546,7 млрд. тенге. Предполагается создание порядка 6,8 тыс. рабочих мест на период строительства и около 7,2 тыс. рабочих мест на период эксплуатации. На сегодняшний день из 38 проектов введено в эксплуатацию 29 на сумму 101,1 млрд. тенге, с созданием более четырех тысяч рабочих мест. Завод имеет 2 цеха, который состоят из 7 секторов изготовления полимерных материалов ПМ. Это – секторы по изготовлению 1) вспененного полиэтилена; 2) вспененного полистирола; 3) геосинтетических полотен; 4) сварных плоских георешеток; 5) армированных пленок 6) и паро- влаго-ветрозащитных мембран; 7) сеток фасадных, строительных и общего назначения.

Павлодарский нефтехимический завод – одно из крупных предприятий в Казахстане по переработке нефти и производству нефтепродуктов. В 2009 г. ТОО «ПНХЗ» вошел в состав АО НК «КазМунайГаз».

Завод был введен в эксплуатацию в 1978 году. ТОО «Павлодарский нефтехимический завод» ориентирован на переработку нефтяного сырья западно-сибирских месторождений, запроектирован по топливному варианту.

В состав завод входят следующие комплексы и технологические установки:

- комплекс ЛК-6У – по переработке нефти;
- комплекс КТ-1 – по глубокой переработке мазута;
- установка производства нефтяных битумов;
- установка замедленного коксования;
- установка производства серы.

В 2009 году была пущена в эксплуатацию установка по производству водорода.

Павлодарский нефтехимический завод выпускает свыше 10 видов нефтепродуктов: автомобильные бензины, топливо для реактивных двигателей, дизельное топливо, котельное топливо, сжиженные газы, битумы, кокс, серу различных марок и т.д.

Современный этап развития нефтегазовой отрасли Казахстана выдвигает перед нефтеперерабатывающими заводами задачи, решение которых должно способствовать дальнейшему его технологическому развитию и повышению экономического потенциала.

Основными целями этих стажировок является: формирование и закрепление на практике профессиональных знаний, умений и навыков, полученных в результате теоретической подготовки; изучение передового опыта, обновление и углубление знаний в научно-профессиональной области на основе ознакомления с современными достижениями науки, прогрессивной техники и технологии.

Исмаилова А.Г.

СТУДЕНТТЕРДІҢ БІЛІМІН ТИІМДІ БАҒАЛАУ МӘСЕЛЕСІ

Қазақстан Республикасындағы кез келген жоғары оқу орнындағы (ЖОО) студенттер білімінің бағалануы жалпы және кәсіби құзыреттілікке сай орындалады. Білім, түсінік, білік және дағдыны қамтитын құзыреттілік өртүрлі пәндерді оқыту нәтижесінде және түрлі кезеңдерде орындалады [1]. Кез келген студент үшін оқыту нәтижесін бағалау маңызды мәселе. Оқу процесінде студенттердің білім деңгейі күнделікті, аралық және соңғы бағалау арқылы бақыланады.

Химия және химиялық технология факультетіндегі кәсіби пәндерді үйрету процесінде студенттің ағымдағы, аралық және қорытынды білімін бағалау проблемасы білім алушылардың мотивациясына, бакалаврды дайындау процесінде студенттің оқу программасын сапалы түрде қабылдауымен тығыз байланысты. Студенттің ЖОО-да алатын кез - келген бағалары субъективті элемент түрінде көрсетіледі, себебі ол бағалар білім берушімен студенттің өзінді ішкі бағасына сай, оның бағалау критерийінің көпфакторлы талаптарына сай тиісті бағарқылы өзінің сол бағаға сенімділігімен сипатталады.

Өртүрлі оқытушылардың бір оқу структурасында студенттерді өртүрлі деңгей бағалауы, курстастарынан бағасы төмен, бірақ білім деңгейі бірдей студенттердің арасын қақтығыс тууына себеп болады [2]. Және керісінше, білім беру бағдарламасында студенттер бірдей әділ бағалау шарттары қарастырылған, мұнда бағалау критерийлері бірдей және профессорлық оқытушы құрамының студенттің жеке, объективті емес көзқарастарын арна

түрде елемей, ескермей білім алушыға стимул ретінде, оның оқу программасын түсінуіне, максималды түрде қабылдануына жақсы әсер етеді.

Осылайша, студентке түсетін эмоциональды және психологиялық салмақ оқыту барысында бірнеше есе жоғары болады. Осы жерден білімді қадағалау системасы, студенттің жетістіктерін бағалау үлкен мотивациялық рөл атқаруы тиіс. Ол студенттің бәсекелестік ортада, әділ тәртіптер мен бағалау әдістерінің арқасында, рейтингті түрде бағалау шарттарына байланысты жоғары бағаға оқуына, білім алуына мотивация болып табылады.

Білім берудің ерекшелігі әртүрлі білім берушілердің оқу бағыттарының кейбір түрлерін потенциалды түрде жеткілікті жоғары деңгейде объективті түрде студенттің білімін бағалауын 100%-ға жақындатады.

Егер де талап етілетін критерийлер міндетті түрде қолданысқа ие болып, барлық профессорлық оқытушы құраммен бірге басқарушы ұжымдармен қабылданған ережелермен тығыз байланыста болса, нәтижесінде тиісті білімді қадағалау шарттарына сай, студентке баға қоюда объективті және жалпы бағдарлама бойынша студентке қатысты оның білім деңгейін әділ бағалау жоғары деңгейде болады [3].

«Әділдік» бұл жерде аса маңызды термин болып келеді. Себебі, ол студент пен білім беруші арасында бірдей қабылдануы керек.

Студентті объективті бағалаудың негізгі тапсырмасы – субъективті көзқарасты жойып, жүйелеудің максималды деңгейіне дейін көтеру.

Профессорлық оқытушы құрам қызметінің «мөлдір» жүйесін қалыптастыру мақсатында студенттердің оқу ағымындағы үлгерімі туралы ақпаратты университет сайтында берілген. Сайттан пән тәртібі, оның басталу, аяқталу уақыты, бағалау критерийлері мен бағалаудың шарттары көрсетілген.

Одан бөлек, оқытушының жұмыс бөлімін, қорытынды және сынақтық бөлімдерін алмастыра алатын электронды кестелер құрылған. Кестеде студенттің оқу барысында жинаған балл сандары автоматты түрде саналады. Электронды кесте құрылу барысында студенттің ауызша жауаптары, жазбаша жұмыстары бағаланады және бағалау емтихан сынағына жолдама болып табылады.

Сол себепті электрондық кестенің болуы және оның қолжетімділігі ең маңызды факторлардың бірі болып табылады, себебі студент ол жерден бағаның дер кезінде әділ қойылғандығын көре алады.

Барлық бағалардың ашық қойылуы мен білім берушінің қойып қойған бағаны өзгерте алмауы бұл жерде үлкен мотивациялық және студентке қатысты негативті немесе жоғары позитивті көзқарасына сай бағаны өзгерте алмауы да маңызды рөл атқарады.

Аспектизация, яғни бірнеше аспектіні бір уақытта әртүрлі білім берушілермен үйретілуі көп жағдайларда студенттерге тақырыпты қысқа уақытта меңгеруіне, студенттердің жоғары объективті деңгейде бағалануына көмектеседі. Сондықтан аспектизация, білім берушінің міндетті түрде жыл өткен соң ауысуы сияқты, эффективті элементтердің бірі болып келеді.

Объективті түрде бағалаудың деңгейін көтеру мақсатында жасалатын іс-шаралар алғашқыда білім берушілермен қосалқы жұмыс және жауапкершілік үшін позитивті іс шара ретінде қабылданбайды.

Бастапқы мүмкін болатын негативті көзқарастарға қарамастан, нағыз өз істерінің мамандары бұл өзгерістерге бейімделіп, берілген тапсырманы сәтті аяқталуымен орындап шығады. Дәл сол педагогтар жаңа оқыту системасындағы студентті объективті бағалаудың арқасүйер элементі болып шығады.

Айталғын шаралардың барлығы әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің химия және химиялық технология факультетінде орындалады, дегенмен де осындай әділ жүйеге қарамастан химия және химиялық технология факультетіндегі студенттер арасында емтихан барысында жаппай көшіру элементтері бар, сол мақсатта студенттің білімін бағалау мәселесі көтеріледі. Мүмкін бұл мәселенің бір ұшы білім берушілерге және білім жүйесін басқарып отырған ұжымдарға да байланысты шығар, себебі университетте студентке берілген 15 апта аралығында жеті-сегіз пән оқытылып, сессия уақытында күн сайын немесе күнара әртүрлі пәннен емтихан тапсыртады. Кез келген адам үшін бұл ауыр сынақ және де студенттердің көпшілігі алған білімін жинақтап бере алмайды. Осыған орай келтірілген мәселелер ескерілсе, біздің студенттер үшін емтихан кезінде түсетін эмоциональды және психологиялық салмақ аз болар деген үміттемін: - емтихан сұрақтарын құру-жинақтау барысында, сұраққа жауап алу мақсатында емес, сұрақтағы мәселені шешетін жауап

карастырылса; - элективті пәндерді бағалау дифференциальды сынақ ретінде өткізілсе; - видео-камера немесе кезекші оқытушы арқылы ұсталған студентке қатан шара қолдану, мысалы, оқудан 6 айға шығарылу; - студенттерге психологиялық көмек беретін орталық ашу арқылы, оларды алдын-ала емтиханға дайындау шаралары ұйымдастырылса мәселенің шешілуіне себеп болады деп санаймын.

1. Глухова Т.В., Бажанова С.В. ИКТ – компетентность в современном образовании / Интеграция образования. 2013. № 2. С. 130-135.
2. Макарова М.Н. Федорова О. Оценка балльно-рейтинговой системы студентами и УДГУ (результаты социологического исследования) / Вестник Удмуртского университета. Серия 3. Философия. Социология. Психология. Педагогика, Вып. 1, 2013. С. 17-22.
3. McMillan, James H. Fundamental assessment principles for teachers and school administrators. Practical Assessment, Research and Evaluation. 22 (3), Н. 255-276. 2012.

Исмуханова Г.Г., Масалимова А.Р., Мейрбаев Б.Б.

МЕНЕДЖМЕНТ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ: АКТУАЛИЗАЦИЯ НИП В ПОДГОТОВКЕ МАГИСТРОВ И ДОКТОРОВ PHD

*«Легче всего перенести кладбище, чем изменить программы обучения»,
- Вудро Вильсон*

В предлагаемой статье сделана попытка анализа образовательной политики (education policy) в Казахстане с учетом проведенных в стране реформ в этой сфере. Наука как важная часть образования и человеческой деятельности связана практически со всеми уровнями жизнедеятельности человека и общества. Наука - это знание, изучающее, исследующее, позволяющее делать выводы, совершать открытия, развивать полученное знание. А образование - это не только процесс накопления знаний, а умение ориентироваться в потоке информации и самостоятельно находить и создавать новое знание. Следовательно, наука - это продолжение образования, а образование - это фундамент науки. Насколько будет развита система образования, настолько будет развит и научный потенциал страны.

Образовательная политика (policy) может быть частью проводимой государством политики (politics), однако, это понятие намного шире, чем понятие политики (politics). К сожалению, аналогов английским словам «policy» и «politics» в русском и казахском языках нет, а эквивалентом является одно понятие «политика», что не отражает истинной сути этих, по сути, совершенно разных категорий. Однако одно не исключает другого, но их интерпретация не совпадает.

Возвращение науки в стены университетов - краеугольный камень для науки Казахстана, или поворотный пункт для нового импульса экономического и политического развития государства в целом. Решение вопроса возможно только в том случае, если у политиков появится четкая, принципиальная и непротиворечивая стратегия управления образованием и наукой. Наряду с этим нужно решить и другие стратегические вопросы, связанные с артикуляцией идеологии, определением перспектив в области общественной политики, изменение ценностей в обществе и многие другие вопросы, которые на данный момент еще не решены, а если решаются, то не доведены до логического конца.

С одной стороны, мы понимаем, что стратегия управления и развития различных наук требует различных подходов и сценариев. С другой стороны, нужны общие фундаментальные подходы в управлении наукой и образованием в целом. Образование и наука достаточно консервативные сферы общества, задевающие интересы всех слоев населения, поэтому изменения в этой области требуют точных расчетов, четких подходов и продуманных решений. Забегая вперед, заметим, что, если все оставить так, как есть, или принимать решения на старых политических позициях и постулатах, то еще не скоро мы вернем науку в стены университетов, а наша наука и образование еще долго останутся на задворках истории.